

СТАНОВИЩЕ

по конституционно дело № 19 от 1993 г. съгласно
определение на Конституционния съд от 7 октомври 1993 г.

Съгласно дадената ни възможност с горното определение изразяваме следното становище:

I. Регламентация на въпроса за бюджета на съдебната власт се съдържа в чл. 117, ал. 3 от Конституцията и чл. 10, т. 8 от Закона за Висшия съдебен съвет. Постановено е и Решение № 3 на Конституционния съд от 3 април 1992 г. по конституционно дело № 30 от 1991 г., което дава отговор на въпроса за конституционалността на нормата в чл. 10, т. 8 от ЗВСС.

С настоящото искане се поставят за тълкуване при условията на чл. 150, ал. 1 във връзка с чл. 149, ал. 1, т. 1 и 2 от Конституцията въпросите, кой е разпоредител с бюджета на съдебната власт и кои бюджетни приходи съставляват приходна част на бюджета на съдебната власт.

Горните въпроси са предмет на регламентация със съответни законови норми на Закона за съставяне и изпълнение на държавния бюджет и Закона за Висшия съдебен съвет.

В правомощията на Конституционния съд е да се произнесе дали е допустимо направеното искане предвид чл. 149, ал. 1, т. 1 и 2 от Конституцията на Република България.

При положение, че Конституционният съд приеме, че искането е допустимо, предлагаме да се имат предвид следните правни съображения:

Съгласно чл. 106 от Конституцията на Република България Министерският съвет ръководи изпълнението на държавния бюджет. В чл. 108, ал. 1 е регламентирано, че Министерският съвет се състои от министър-председател, заместник министър-председатели и министри, освен ако Народното събрание не реши друго. В ал. 3

е посочено, че министрите носят отговорност за своите действия. От това следва, че отговорността по съставянето и изпълнението на цялостния държавен бюджет е на министъра на финансите, а другите министри носят отговорност за действията си като разпоредители със съответните бюджетни кредити.

Бюджетът на съдебната власт, макар и самостоятелен, е съставна част от държавния бюджет. По този въпрос не се спори. Това е изрично посочено и в мотивите на Конституционния съд по горното решение.

Разпоредбата на чл. 10, т. 8 от Закона за Висшия съдебен съвет не визира отговорност за Висшия съдебен съвет съгласно посочената конституционна норма и въобще отговорност по изпълнението на бюджета.

Трудно може да се търси такава отговорност и чрез нормата на чл. 117, ал. 3 от Конституцията при липса на законова разпоредба в Закона за Висшия съдебен съвет.

При това спорен е въпросът кой може да бъде разпоредител с кредити по бюджета на съдебната власт – Висшият съдебен съвет или министърът на правосъдието, който е обвързан с отговорността по чл. 108, ал. 3 от Конституцията. Намираме, че в случая е налице законова празнота, която не може да бъде преодоляна чрез тълкуване. Наложително е законово регламентиране на въпроса.

Становището ни по втория въпрос – кои средства съставлява приходна част от бюджета на съдебната власт е, че общ отговор се съдържа в нормата на чл. 3 от Закона за съставяне и изпълнение на държавния бюджет. Този текст не е в колизия с нормата на чл. 10, т. 8 от Закона за Висшия съдебен съвет и не накърнява разпоредбата на чл. 117, ал. 3 от Конституцията на Република България. Липсва законов текст, който да е във връзка с прогласената самостоятелност на бюджета на съдебната власт.

II. По повод искането за задължително тълкуване на текстовете в глава шеста от Конституцията на Република България намираме, че становище по него не може да се изрази, без да се обсъдят и разпоредбите на глава осма от Конституцията. Такова цялостно обхващане на материята дава отговор по допустимостта на искането във връзка с чл. 150, ал. 1 и чл. 149, ал. 1, т. 1 и 2 от Конституцията.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

СД/ИС